

Vendula Zámorská, 17 let
Masarykovo gymnázium, SZŠ a VOŠZ Vsetín

1. Srdce

2x bouchnutí v rytmu srdce

Poslouchej. Slyšíš to?

Srdce. Tluče, bije. Silně.

Levá, pravá komora. Levá, pravá síň. Aorta, chlopeč.

Cítím, jak se svírá. Cítím jak dělá „*buch buch, buch buch*“. Cítím, jak se stláčí. Jak mi pumpuje krev ven a zase dovnitř, a pomalu zrychluje svůj rytmus.

Rychlý tep a nízký tlak, či je to naopak? Nevím, nejsem kardiolog. Pouze poslouchám, cítím, vnímám.

Zapálím si, ublížím srdci. Vdechuji kouř z cigaret a svou krev krmím dehtem. Dokud nezčerná. Dokud se srdce samo nezastaví. Dokud krev už nebude mít kam kolovat. Proč jen srdce bušíš? Proč se unavuješ? Proč už se jen nezastavíš, neodpočineš si? Alespoň na chvíli.

Alespoň na chvíli mi dej už klid. Dej mi pokoj!

Alespoň na chvíli mě nech stoupat k výšinám.

Ale to kvůli tobě se jen propadám. Níž a níž. Až zůstane ze mne jen troska. A i ta se nakonec rozdrolí v prach. Prach jsme a v prach se obrátíme, jak se říká. Ale já se nechci obracet, nechci se už propadat.

Proto zapálím si. Jednu, druhou. A nechám tě, srdce, přestat pracovat.

2. Krize

Únava, zmatenost.

Je toho dost.

Je toho moc.

V duši prázdno, v hlavě nic.

Nic mne nenapadá víc.

Co mám dělat?

Co mám říct?

Pouze prázdnota, necítím nic.

A tak ležím na boku.

Přemýšlím.

Ruku držím za ruku a sním.

Nic mne nenapadá.

A tak otočím se na svá záda, s nadějí, že budu vědět víc.

Že budu vědět co říct.

Ale necítím nic.

Hledím na obraz.

Dvě fontány, antické stavby a náměstí bez duše.

Jako by se dotýkal mé kůže.

Jako by ke mně mluvil, chtěl mi něco říct.

A přeci mne v kráse inspirace nenapadá nic.

A přeci jeho slovům nerozumím, neslyším nic.

Krize se tomu říká.

Je to jen krize, nic víc.

Zavři oči, netrap se.

Už nemysli víc.
Zastav se.
Klidně i udělej krok zpět.
Nebo nedělej nic.
Vypni, netrap se, zastav se.
Neboj, to jen krize.
Krizе se tomu říká.
Je to jen krize, nic víc.

3. Kapitlace

Ach člověče, člověče, co jsi to provedl?
Bránil jsem tě, ochraňoval.
A ty jsi mne podvedl.
Ach člověče, člověče, co jsi to udělal?
Byl jsem tu pro tebe, stvořil tě a miloval.
Ach člověče, proč jsi zradil?
Proč jsi svá záda ke mne obrátil?
Čím jsem se provinil?
Ublížil ti?
Či zabil tě snad?
Proč hřešíš za mými zády?
Lhal mi?
Proč nechal jsi se vzdát?
Ach člověče, člověče, copak nevíš?
Nevidíš snad?
Že jsem tu pro tebe.
V neštěstí, v lásce i ve smrti a hříchu rád!
Ach člověče, měl jsem tě rád, stvořil tě a miloval tak, jak ty sám nedokážeš!
A teď mi lžeš!
Že jsi mne nezradil.
Že to bylo ze soucitu a tak nechal jsi se vzdát!
Ach člověče, člověče, hloupý a nezralý.
Neznalý života jsi se života nechal vzdát.
Proč jsi mi to udělal?
Nechal jsi mne tu sám.
Proč jsi mne zradil, když měl jsem tě tak rád?
Musel jsi mi lhát a předstírat snad?
Šlo to i jinak.
Mohl jsi se smát, sobě a lidem přát.
Ale ty, člověče, hloupý a nezralý, jsi se nechal vzdát!
Neznalý života jsi se života nechal vzdát.

4. Krásný den

Jaký to krásný den.
Už dlouho se to nestalo.
Mluvené slovo, hudba hrála.
A já se smála.
Nahlas, upřímně.
Z čisté radosti a štěstí jen.
Emoce, inspirace.
Slova bodala jako meče.
A přeci to byla nádhera.
A přeci to bylo láskyplné jen.

Jaký to krásný den.
Už dlouho se to nestalo.
Téměř plakala jsem.
I smutek zazněl.
I melancholie se ozvala.
Emoce vyšly ven.
Avšak pak pochybnosti uvnitř řvaly.
Křičely.
Že chtějí ven.
Že mi zkazí krásný den.
A přeci to stalo se pak jen.
Smutná nálada, a přitom tak krásný den.
Už dlouho se to nestalo.

Nestalo se, že by den byl jako z pohádky.
Jako sen.

5. Závod s časem

Proč nemáš dech?
Nedýcháš, po vzduchu lapeš?
Utíkám, běžím.
Honím se za něčím a ani nevím za čím.
Soupeřím s časem.
Neustále zakopávám, padám na zem.
Znovu, zase.
Honím se za něčím a ani nevím za čím.
Ale za čím vlastně utíkám?
Proč se hrouším, proč vzlykám?!
Za penězi?
Za láskou?
Za doceněním utíkám?
Snažím se najít únik.
Snad za tím utíkám?
Běžím, z chaosu unikám.
Před problémy a starostmi se skrývám.
Nemohu se ani nadechnout.
Po vzduchu lapu.
Nohu přes nohu, na špičky si šlapu.
Pro trochu kyslíku umírám.
Neustále padám na zem.
Znovu a zase.
Závodím s časem.
Za čím se honím?
Pro co se stresu vyhýbám?
Pro co unikám, skrývám?

Proč nemáš dech?
Po vzduchu lapeš?

Utíkám, běžím.
Honím se za něčím a přitom nevím za čím.

6. Křesadlo

Podívej!
Kapky deště spolu na okně závodí.
Hádej!
Která bude první dole?
Která vyhraje?
Která za sebou nechá cestičky holé?
Venku je šero, zamračeno.
A já nehybně pozoruji jak prší.
Jak kapky deště padají, po skle srší.
Ach jakou nudou já teď trpím!
Po troše zábavy dychtím, prosím!
Ale přeci se budu nudit dál.
Kapky deště na okně pozorovat, a předstírat, že je to bál.
Že kapky na skle polonézu tancují.
Jako baletky ladné figury předvádí, a vypadají tak krásně, tak ladně.
Plné zábavy.
Ale já se nudím.
Nemám co dělat.

A tak škrtnu křesadlem, a náhle v ráji stojím.
Ó jak já se nyní bavím.
Tolik barev, tolik hudby!
Jsem v ráji, pryč z nudy!
A i když vím, že jednou z ráje spadnu zpět, škrtnu křesadlem.
Pak probudím se v ráji.
A bude to věru krása na pohled!
Tolik zvuků, tolik vzruchů, tolik věcí na práci!
A já až začnu padat přeci, škrtnu křesadlem.
To křesadlo je kouzelné.
Umí přeci tolik věcí,
zahnat nudu například!
Ó jak je to jen nádherné,
to křesadlo kouzelné.

7. Lásko

Lásko, Bože, lásko,
kde tě lidé berou?
Kdepak jsi a co je s tebou?
Z nebe nepadáš a z rostlin nekveteš.
Voda tě nepřenáší a nejsi pohřbena pod půdou.
Tak pověz, lásko,
jakou běžíš cestou?

Lásko, Bože, lásko,
proč se mi schováváš?
Proč mi milého nedáš?
Stopy tvé kolem sebe mívám,
a věřím, že se jednou smírím,
s tím, že mi lásko unikáš.
Že mi milého odpíráš.

Lásko, Bože, lásko,
pověz mi, co dělám špatně?
Proč vlastně hledám tě a není mi samé blaze?
Cožpak lásko nečteš mé fráze?!
Tyto řádky píši sedíc na podlaze,
na zemi, kde kdysi poslala jsi svůj polibek.
Ale proč jsi mi jej vzala zpět?
Proč už není na dohled?

Lásko, Bože, lásko,
kde je konců tvých?
Proč jiným dáváš pláč a jiným zase smích?
Proč to děláš, co jsi zač?!
Nikdo tě nikdy nespátřil a co oči nevidí, to srdce přeci nebolí.
Anebo ano? však?
Nač?!

Nač bychom měli být před sebou zahanbeni svými city, emocemi.
Neustále dodržovat zásady slušného chování.
Pro krásy laskavosti a souznění?!
Lásko, bez požehnání však takových milých není.
Láska bez lásky nevydrží.

8. Drahý čtenáři

Věděl jsi, že se to stane, drahý čtenáři.
Tušil jsi konec už po přečtení první věty.
Věděl jsi, že kdybych měla na výběr,
vždy si zvolím jenom jej.

Věděl jsi, čtenáři,
ať mne do rukou řežou střepey,
vidím jen co zná člověk slepý,
a jen to přijatelné by na mne viděl,
na to vzácné nezapomněl.

Věděl jsi to, čtenáři,
že i když tělo krvácí,
sny jsou stále v oblacích.
A tak sním a doufám, a tolik zoufám,
a věřím, že se mi navrátí.

Věděl jsi už od začátku, drahý čtenáři,
že neštěstí lásku rozvrací.
Ale nepřestal jsi číst a četl dál.
U naše příběhu jsi plakal, mračil se i se smál.

Protože drahý čtenáři,
Ty jsi při nás vždycky stál.

9. Jehně na talíři

Růže jsou rudé,
ale nádobí by býti nemělo.
Avšak jestliže se nemá zašpinit,
pak by se z něj jíst nesmělo.

Růže jsou rudé,
stejně jako krev.
Když už jsou hlavy s'até,
pak nevydají žádný řev.

A když civí na mne,
oči černé jako uhly,
úsměv z tváře spadne
a svaly na těle ztuhly.

Se zavřenýma očima,
vše jde rychle, hladce;
avšak nemohu býti svědkem
smrti na porážce.

A tak raději zmlknu
a svou hlavu k zemi sklopím.
Snad soustem se nezalknu
když k Bohu se z hříchů skloním.

- *Inspirací je obraz Lamb's head on a plate od Vigga Johansena z roku 1880.*
- *představuje jatka, ale také lidské pohrdání a ignoraci páchané nenávisti*

10. Kostelní zvon

V kostele, když rozléhají se varhany,
nevěsta stojí v bílém závoji.
Ať bije zvon, ať bije zvon!

V kostele, když setkají se poddaní
na svatou mši každou neděli.
Ať bije zvon, ať bije zvon!

V kostele, když se lidé modlí,
duchovní co přijímají pod obojí.
Ať bije zvon, ať bije zvon!

V kostele, když svátky slaví,
lidé hříšní, činíc věčné pokání.
Ať bije zvon, ať bije zvon!

V kostele, když trpí stvoření neteční,
zvony sami rozezní se za písně smuteční.
Pak bije zvon, pak bije zvon!

11. Modlitba

Otče náš, jenž jsi na nebesích,
vyslyš teď vzkaz můj.
Prosím ať jsme v dobrém zdraví
a vždy při nás stůj.

Prosbu svou povídám Ti,
v níž žádám ať nás nic nerozdělí.
V lásce, neřesti i ve smrti,
dej nám svoje požehnání.
A nezapomeň na naše blaho,
ať máme chléb, máslo i sůl.
Ať náš život nevyjde draho
nechť v sobě máme zlatý důl.

12. Básniřka

Šla básniřka po ulici
A je to věru náhoda
V cizí zemi, nemluvíti
Ač jazyk dobře zná

Tichá duše bez těla
Co se mezi stíny schovává
Na své blaho a zdraví tázána
Vždy lží odpovídá

Duchem zatracená
Bloudí mezi hroby
Nevydati ani hlásku naříká
Což zasloužila si této zlé doby?!

Do nitra není vidno
Vidno pouze oči v studny
Jí úsměvu zaniklo!
V dlouhé noci a v dlouhé dny

--

Neplačte drahá matko
Nad jejími verši
Těmto větám není sladko
Však ani básniřku netěší!

Nebud'te otče zklamán
Z jejího neštěstí
Osud její není stále dán
Tak odpusťte básniřce neřesti!

--

Básniřka bloudí
Po nekonečných chodbách
Tam ztrácí vlastní mladí
Tam ztrácí se v myšlenkách

Tam hledá cesty ven
Svobody omezena
Doufá, že zdá se jí jen sen
Bez lásky obejmuta

V chodbách hledá
Kde se smí skrýt
Blátem a kalužemi se prodírá
Tak už ji nechte branami jít!

Hledá místo
Bez obrazu, bez zvuku
Mrtvých klidné město
Kde uniká neduhu a rozruchu

--

Šla básnířka po ulici
Šla cestou necestou
Do básně píše, co chce říci
A co dělá ji nešťastnou

Nasedla na vlak, na letadlo
Po útěku z vězení
Christinin svět jak zrcadlo
Co zrcadlí její trápení, vážení

--

Ač básnířka dobře ví
Že bude brzy mezi blízkými
Že má uši, co vyslyší
Nemá vůli, nemá síly!

Schází básnířce
Co kdysi měla
Místo bouří slunce
Proč nemá, co by chtěla?!

Ptá se sebe
Proč budí se časného rána
Ptá se nebe
Proč nebyla napřed varována?

--

Den, co den
básnířka v modré cituje
Kdysi šprým teď mříže jen
Tak aktu svého lituje!

Neví nyní básnířka
Kde hledat pomoci
Na rukou z kovu želízka
Šla básnířka po ulici

--

Ač básnířka má
Co jiným jest přáním
Sedá tam jen kde to zná
Sníc o útěku z nenadání

Co jiným jako jasné zdání
Je básnířce teď rozhodnutím
Zda zůstává či se navrátí
K domovu a ke svým štěstím

Ač zatracená, tak stále věří
Že bude jednou opět usínat
Na smutek, který neudeří
Jen marně může vzpomínat!

--

Krok básnířky v rychlosti
Že nelze se zahledět
Tvář zahalená v lítosti
Doufajíc, že bez slz spatří svět

Chuť planá
Pro ni jak tisíc zrad
Ďáblem v hlavě ovládaná!
Neschopna smát se ani vzdát

Nevěděla mladá dívka
Co vše to znamená
Tak stala se z ní básnířka
V okovech uvázaná!

--

Když bránu jednou opustila
Dostala strach, cizí zjev!
Chaosu, šílenství okusila
Snad neprolije rudou krev!

Vydati se do neznáma
Bojíc se o holý krk
Jak dcera volá táta, máma
Má se snad dáti na úprk?

Na hrobech pláče
Mezi lidstvem zase třes
Hledá ducha vymítače
Co zažene úzkost, smutek i její stres

--

Šla básnířka po ulici
Poprvé s koutky zdvihlými
Než zasedne za trestnou lavici
S očekáváními mylnými

Básnířka prosí
Aby mohla vrátit se domů
Však přitom strachuje se a děsí
Aby se vše nevrátilo do bodu zlomu

Jen jeden život má
Tak mějte pochopení trochu
Že není vše jen jak se zdá
Už nechce utíkat z bitvy domu

Drahý otče nemějte obavy
Vy nemusíte naříkat
Což chcete, aby básnířka měla život planý?!
Což chcete nechat básnířku utíkat?!

Drahá matko nekřičte na ní
Dejte ji klid, a ne chaos a zmatek
Ona nežádá o požehnání ni pochopení
Ač dcera tak stále jen pouhý člověk!

Básnířka je vděčná
Za život, co jste ji oba dali
Však nezvládne válčit do nekonečna!
Už nechce abyste ji z domu hnali

Básnířka teď neví přeci
Kde bude ji vlastně nejhůře
Chce vrátit se, či zůstat v kleci?
Už nechce žít v noční můře

--

Šla básnířka po ulici
Šla cestou bez cíle
Ať chce tak nevyhraje, myslící
Přec uchází nekonečné míle

Chodidla svá necítí
Bolí duše, bolí tělo
Rozhodnutí v rukou držící
A před sebou pouze šero

Co je přáno, to je dáno
A básnířka má přání tolik
Však nejsou složité a přec jich málo!
Pouze žádá lásky dotyk

Už se vůbec neraduje!
Žádný vtip ji nepodlehne v smích
Bez legrace, požitku pracuje!
Každá maličkost její hřích

--

Chodí tam, jen kde to zná
Nové ulice nepoznává

Ač kolem sebe místa má
Ač cesty světové vyznává

Stále tam a zase zpět
Básnířka po ulici jde
Radost v smutek na pohled
Přec si, nechť tu nebude!

Litovat bude tak či jinak
Nikdy není vítězem
Snad nebude si zazlívát
Že opustila svou milou zem!

--

Šla básnířka po ulici
Na chvíli vyčistit si hlavu
Až ocitne se na samém konci
Třeba dočká se euforie stavu

Avšak nyní trápí se
Že vše jest její vinou
K smrti snad upláče se!
Nad svou velkou chybou

Peníze budou, my nebudem!
Dělá si básnířka alibi
Hraje Mariáš se svým osudem
Tak musí splatit své sliby!

Dávno sundala šťastnou masku
Však v ostatních ji stále vidí
Křičí - nevydati ani hlásku!
Za zločiny se před sebou stydí

Stud, strach, vina a taky žal!
Jediné, co smí cítit
Jak by se jí ďábel jal!
Jí zbývá jen se smířit

Touží být volná
Jak jsou ptáci v oblacích
Však je člověk ne neomylná!
Tak stékají slzy po lících

Proč básnířce nikdo nevěří?!
Že není dítě, byť je mladá
Proč nechtějí ji pustit ze dveří?!
Ač říká, co jest pouhá pravda

--

Šla básnířka po ulici
Už nestrpí žít zlý sen
Kéž by měla municí!
Co pomohla by utéct ven.

Je básnířka znavena
Života, kde jsou jen pravidla
Toužíc být kapitalismu zbavena
Toužíc by minulost zahlédla

V dni i v noci je z ní nikdo
Tak je tu s ní zacházeno
Byť zvolila opustit své bydlo
Teď necht' je jí vše navraceno!

--

Usíná básnířka po cestě
Neříká se jí slepá nadarmo
Padá snaha jak závoj nevěště
Dnes platí se už i za jařmo!

Stažena v zamlklém postroji
Jímž táhne tíhu jak na poli vůl
Bez hor, kde by kvetli topoly
Jen tam kde stojí šibeniční kůl

Šla básnířka po ulici
Oprátku nosíc kolem krku
Sama si stoupla na šibenici
Sama katovi podala ruku

Jak tam, tak stojí
Vpadla básnířka do modlitby
Proč se strachuje, čeho se bojí?
Veď smí odkráčēt z této kletby

Tak kat popřál, necht' je zdráva
Když básnířka opustila šibenici
Že by konečně měla svobody práva?
Ale coby; šla básnířka po ulici

--

Šla básnířka po ulici
Viděl jsem ji, na mou duši!
Jako v bitvě vojáci
Bije se a v dobro tuší

Povinností vyhýbána
Básnířka kráčela vpřed
Co kdyby se nevrátila?
Co kdyby nebyla na dohled?

Básnířka čeká od večera
Zda ráno už je odpověď
Jak by mohla - v noci spala!
Tak staví kolem sebe zeď

--

Šla básnířka po ulici
Obklopena nadějí
Že našla blízké pomoci
Že složí zbraně po boji

Každým krokem blíže
Cíl, jak magnet přitahuje
Silou trhla brány mříže!
Slunce zář již obdivuje

Ač není vše rozhodnuto
Básnířka doufá hlouběji
Ač potrvá chvíli smutno
Přec srdce bije rychleji

Však nepodlehne naivitě
I přes dobré zprávy!
Že smí opustit této řítě!
Blížíc se závěru výpravy

Však jedna vlaštovka jaro nedělá
Říká sama sobě v hlavě
Toho je si básnířka vědoma
Byť odrazu můstek na dně

Ač útěk pouhým začátkem
Teprve pak přijde válka
Básnířka očitým svědkem
Že i pro dobro neprospívá dálka

--

Šla básnířka po ulici
Ach ta tvář a ladný pohyb!
V nitru záhy hořící
Že vrátí se - není pochyb

Kdyby však jen věděla!
Básnířka, co promrhá
Leč nadále seděla
Ta mladá dívka ubohá

Strach pod kůží zůstal
Ba i smutek chvíli setrvá
Přes vše nikdo nečekal
V čem vše vlastně spočívá

Básnířka jak schizofrenik
Dvě osoby v sobě má
Koho poslechne a kde její básník?!
Kdo povede ji kam to zná?

Cestu našla sama
Bez mapy - jen s hlasy v dáli
Kráčí po ulici svobodná dáma

Přes pole, lesy i strmé skály

--

Šla básnířka po ulici
Den, co den stejná cesta
Ač rozhodnutí neměnící
Přec si není jistá

Pro žití utéct není hanba
Tak proč by básnířka litovala?
Nač smutný waltz, když život má být samba?!
Proč svědomí by zpytovala?

Tak básnířka se loučí
Se známými cizinci
Domova se již neodloučí
Šla posledněkrát po ulici

V oblacích na křídlech letí
Jí i páci mohou závidět!
V ponětí zbavena svého prokletí
Jak krásný to svět na pohled

--

Šla básnířka po ulici
Viděl jsem ji - na mou duši!
Viděl jsem v ní bojovnici
Ze srdce úsměv - ach jak ji sluší!

Šla básnířka po ulici
Naposled, jsem si jist!
Do básně napsala vše, co chtěla říci!
Už nevrátíc se nikdy víc

Šla básnířka po ulici
Když bitvu svou vyhrála
Tak zapalte oslavnou svíci!
Její báseň je tímto dopsána

13. Holubička

Holubičko, holubičko
Bílá jak duše nevinná
Jen pověz mi, holubičko
Proč mých sil ubývá?

Holubičko, holubičko
Řekni, jak svá křídla čechráš
Jen pověz mi, holubičko
Jak k nebesům vzlétáš?

Holubičko něžná
Co držíš v očích slunce lest
Jen pověz mi, jak zpívat šťastná

Když trápí mé srdénko stesk?

Holubičko, holubičko
Řekni kde já mám svá křídla
Podaruj mi jedno peříčko
Abych se ze země zdvihla

14. Boží trest

Každou neděli na mši svatou
Tam poddaní mluví s Bohem, Kristem i Marií Pannou
Tam ve svých modlitbách se skleněnou hlavou cituji
Co mrzí mne a čeho nejvíce lituji
Že nectím matku, nectím otce
Že netrávím chvíle s babičkou
Svědomy zpytuji dle stejného vzorce
Klečíc za kostelní lavičkou

Na bohoslužby i každý svátek
Bych unikla chaosu a nejal se mne zmatek
Bych zahнала hněv a vztek na sebe samu
I přes vědomí a zármutek, že opět zhřeším a znovu zklamam
Že beru jméno Boží nadarmo
Že hlavu mám plnou výčitek
Dnes člověk sám platí si za jařmo
Život není obrazem, ba pouhý náčrtek

Do kaple, když je nám nejhůře
Kde kajícník žádá a prosí Ducha svatého v nevíře
Tam kde každá bytost nachází pranýře svého
Snažíc se milovat ze srdce tesklivého
Když nachází se na rozcestí
Když neví, kam má kroky vést
Nás obklopují jen hanebné zvěsti
A za ně čeká nás Boží trest